Timişoara, 1895. Anul II. Nr. 201. Luni în 11 (23) Septembre.

DREPTATEA

Apare în fie-care ḑi de lucru la amiaḑi.

Preţul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci.) — Numeri singuratici 5 cr. — Tacsa de inserţiuni: 1 cm.□ 1 cr., plus 30 cr. timbru.

Redactor responsabil: Adrian P. Deseanu.

Redacţiunea şi Administraţiunea: Timişoara, cetate strada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse,) Nr. 41 Telefon (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4.

Instrucţiune

cu privire la procedura, ce vor avè a urmá organele, respective preoţii şi poporul dreptcredincios al bisericei gr. or. române din provincia noastră metropolitană faţă de reformele noue politice-bisericeşti.

După ce guvernul ţerei pe basa împuternicirei primite de la legislaţiune, prin ordinul de datul 29 Iuniu a. c. nr. 2020/1895 M. E. a decis şi a luat mĕsuri pentru a întroduce articlul de lege XXXI din 1894 referitoriu la căsătoria civilă, — articlul de lege XXXII din 1894 despre religiunea pruncilor din căsătoriile micste, — şi art. de lege XXXIII din 1894 despre registrele matriculare civile, — şi prin aceste a întroduce în mod obligătoriu două instituţiuni noue, adecă căsătoria civilă şi registrele matriculare de stat, cari sunt menite a reformá întreaga vieaţă familiară şi socială, faţă de întroducerea acestor reforme radicale subsemnatul consistoriu metropolitan, ca organ suprem administrativ, pe basa conclusului congresual nr. 85 p. 7 din a. c., vine a dá inviaţiunile, ce urmează:

Congresul naţional-bisericesc faţă de reformele noue susindicate a enunciat următoarele:

1. Congresul luând cu părere de rĕu la cunoştinţă acţiunea pornită din partea statului de a întroduce instituţiuni, cari sunt cualificate de a slăbí legătura internă a bisericei şi a submina temelia religioasă morală a societăţei bisericeşti, aproabă întru toate paşii întreprinşi din partea organelor eparchiale în contra întroducerei acelor reforme, şi cu plăcere ia act despre deamna apĕrare a intereselor bisericei din partea prelaţilor nostri; tot-odată enunţă, că biserica ortodocsă română va lucrá şi în viitoriu pe terenele legale spre scopul de a esoperá ridicarea din valoare a acelor instituţiuni de reforme, cari sunt păgubitoare pentru interesele bisericei.

2. Biserica ortodocsă română ca atare numai acea căsătorie o va considerá de validă, care va fi încheiată după prescrisele bisericei, drept aceea toţi credincioşii bisericei noastre vor avè şi după întroducerea căsătoriei civile — după încheierea actului civil — a primí taina căsătoriei bisericeşti amĕsurat prescriselor canonice ale bisericei.

Toate acele căsătorii încheiate de credincioşii bisericei noastre, cari pe lângă actul civil nu vor fi încheiate după prescrisele bisericeşti, în sensul canoanelor bisericei, vor fi considerate de nevalide.

3. Spre scopul de a înlesní şi uşurá susţinerea căsătoriei bisericeşti pentru toţi credincioşii bisericei, de-odată cu întroducerea căsătoriei civile vestirile (promulgările) prealabile, urmate în biserică, se reduc la una pentru publicitate, ear' licenţa protopresbiterală se şterge, respective se ridică din valoare.

4. După terminarea procesului divorţial înaintea forurilor civile, părţile litigante aparţinĕtoare bisericei noastre vor avè a presentá sentinţa civilă definitivă la forurile matrimoniale ale bisericei şi a cere deslegarea matrimoniului încheiat după prescrisele bisericei, ear' forurile matrimoniale bisericeşti vor avè a urmá după procedura sumariă şi a deliberá asupra causei de divorţiu în înţelesul canoanelor.

Pentru a întroduce o procedură cât mai uşoară şi scurtă, regulamentul congresual pentru procedura matrimonială se va luá sub revisiune.

5. De şi statul civil după legea sa sancţionată va purtá registrele matriculelor civile, totuşi biserica noastră ortodocsă română în interesul propriu va continuá conducerea matriculelor bisericeşti amĕsurat dispositiunilor de mai 'nainte întroduse în biserică, şi pentru ca acele matricule sĕ corĕsdundă scopului urmărit de biserică, biserica noastră pe calea organelor sale administrative are a controlá cu toată rigoarea şi a luá mĕsuri speciale, ca matriculele bisericei noastre sĕ fie cât mai esacte, ca acelea se poată serví şi de o controlă faţă de matriculele civile; prin urmare preoţimea bisericei noastre din întreaga metropolie este îndatorată şi mai departe în toată regula şi esact a purtá toate matriculele întroduse în biserică, adecă: a continuá purtarea matriculelor botezaţilor (născuţilor) cununaţilor şi ale morţilor.

6. De oare-ce prin stergerea licenţelor protopopeşti de cununii protopresbiterii vor perde tacsele avute de la aceste licenţii, cari au format o parte considerabilă a dotaţiunei protopopeşti, eparchiele sufragane vor avè a se îngrijí pentru recompensarea şi rebonificarea acelor perderi după împregiurări.

7. Consistoriul metropolitan va avè a dá o instrucţiune detaiată pentru întroducerea şi esecutarea principiilor enunţate.

Pe basa acestor normative principiale sĕ staveresc următoarele regule.

———

Viena creştină.

— *Invingerea antisemiţilor.* —

(Raport special.)

Viena, 20 Septembre n.

Evenimentul senzaţional pe care firul telegrafic l'a dus grabnic în toate părţile lumei: *căderea liberalilor*, pe care cunoscĕtorii causei au ţinut'o drept posibilă, nu a aşteptat'o însĕ, a produs o impresiune consternătoare. Antisemiţii au învins în toate cele 19 cercuri din colegiul al III-lea care a fost chiămat la urnă. Învingerea aceasta, de-oparte se tem, de altă parte se speră că va trece asupra întregei vieţi politice din Austria.

Coaliţiunea clericalilor, a socialistilor-creştini şi a germanilor-naţionali iubilează şi se veselesc asupra învingerei raportate, dar' se îngrijeşte totodată sĕ o şi completeze şi apoi sĕ o şi esploateze în scopurile sale politice. Pentru-că într'adevĕr aceasta nu a fost numai o luptă comunală, a fost o luptă politică, care va avé sĕ se continue în dieta provincială a Austriei de jos, în Reichsrath şi poate că şi în delegaţiuni.

Se 'nţelege, că după învingerea din colegiul al III-lea are sĕ urmeze altă învingere în al II-lea — aceasta însĕ încă nu e decisă.

Cu o energie îndoită încep acum ambele partide lupta, care într'adevĕr are sĕ fie decidĕtoare.

Liberalii cu o tenacitate respectabilă declară sus şi tare, că încă nu-s învinşi; aşa se ḑice cel puţin într'un apel al comitetului lor central electoral, care îi îndeamnă zelos la estreme încordări.

Ori-cât de imposibil, e totuşi penibil la tot casul, că în senatul comunal liberalii, cu toată perderea mandatelor din colegiul al III-lea (mai 'nainte au avut 12 din 46) — se ajungă a avè o majoritate. Dar' chiar şi în casul acesta abaterea eclatantă a massei poporului de-oparte de către ideile liberale, de altă parte de către jidovime, va lăsă după sine o adâncă impresiune morală. Publicul mare consideră lucrul deja de încheiat şi se ocupă înainte de toate cu întrebarea, că oare minoritatea liberală primí-va ea lupta în senatul comunal, sau se va retrage, pentru a face loc antisemiţilor şi a aduce la absurdum regimul acestora, la cas dacă Dr. Luger va fi ales şi întărit de primariu, său se pleacă guvernul la prolungirea suspendărei şi mai departe a autonomiei comunale? Pentru-că ori-cât de basată e antipatia contra influinţei jidovimei, imputările ce se fac regimului comunal de până acum sunt nebasate. De altă

Foişoara „Dreptăţii“.

O comedia în Palais-Royal.

Schiţă de

Felix Lilla.

(Continuare.)

— Ce mĕ impoartă aceasta pe mine?

— Contesa de Genlis, carea ca educătoarea copiilor ducelui de Orleans, s'a ocupat mult cu cartea inimică declarată a ei, precând contele de Artois aperá cu căldură părerile esprimate ...

— Ar putè face lucru mai cuminte. Domnul conte e încă om tinĕr, care are sĕ invețe încă mult, şi precum cred, nu e în stare sĕ judece meritorice asupra cărţii mele ...

— Dar' socot, că admirarea lui ar trebuí sĕ-ţi fie măgulitoare.

— Nici cât de puţin! Pe mine nu mĕ impoartă părerile capetelor încoronate, a principilor şi principeselor, a conţilor şi guvernantelor nobile! Căci toţi sunt aderenţii acelui despotism, care a lăsat sĕ-mi ardă cartea şi pe mine m'a silit, ca după apariţia ei sĕ părăsesc Francia.

— De atunci a trecut mult timp!

— Numai câţiva ani, dle cavaler. Şi de atunci nimic nu s'a schimbat nici în starea lucrurilor şi nici în pĕrerile mele. Mi-au ars cartea şi bucuros i-ar fi nimicit şi sĕmĕnţa. Dar' n'au fost în stare sĕ o facă; din contră, cu timpul s'au convins, ca ideile esprimate sunt nemuritoare, şi adevĕrul nemuritoriu nu se poate nimicí.

— Cu atât mai mult ar trebuí sĕ 'ţi zacă la inimă, ca metoda DTale de creştere sĕ se introducă şi la curte. Eată eu îţi ofer ocasiune la aceasta.

— N'am lipsă.

— La curte e o mare dorinţă a pune la cale o discuţie asupra lui „Emil“ întrĕ DTa şi contesa de Genlis. Contesa însaşi arde de dorinţa de a face cunoştinţa autorului acestui op renumit, şi în numele ei îţi aduc o învitare la curte.

— M'a mai învitat de câteva-ori, şi totdeauna am refusat.

— Chiar pentru aceea vin acuma în persoană la DTa. Toţi eram convinşi, că nu vei primí învitarea. Atunci am luat asupra-mi a te face sĕ vini în Palais Royal, unde residează ducele de Orleans.

— Nu vreau!

— Prin învoirea DTale mi-ai face o bucurie nespusa.

— N'am nici o ansă sĕ-ţi causez aceasta bucurie nespusă.

— Te rog frumos!

— O sută de cai şi o miiă de marşali nu mĕ pot îndemná sĕ o fac.

— DTa vei fi dară de vină, că voiu perde o prinsoare.

— Te-ai prins că mĕ vei duce în Palais-Royal?

— Da, în o sută de Louis'd'ori, dle Rousseau?

— I-ai perdut, dle cavaler.

— E ultimul DTale cuvênt?

— Da!

— Atunci remâi cu bine domnule filosof — ḑise cavalerul ridicându-se. — Mi-s'au povestit multe despre încăpăţinarea DTale, şi acuma m'am convins în persoană. Ḑeu, ai drept, voiu perde prinsoarea, dar' nu gluma ... fii sigur ... adio!

Se depărtă.

— Ce a voit sĕ ḑică nărodul acela cu gluma sa? — murmură autorul lui Emil, luând condeiul în mână şi începênd din nou a scrie. — Aş, aş! Meargă şi spună, ce a pătit!

Abia finíse un şir, când uşa se deschise şi soţia sa întră, ca sĕ întrebe de dorinţa cavalerului de mai 'nainte.

— A fost un cavaler de la curte — 'i esplică Rousseau, — un nărod ridicul, un măgariu acoperit cu cusĕturi de aur, un prost, cum mulţi sunt. A fost cavalerul de Liriac, Tereziă, marşalul de curte al contelui de Artois şi omul cel mai închipuit, care mi-a spus complimente pentru ideile mele pedagogice. Cel mult se pricepe la cai, eată tot ce se poate ḑice în favorul lui ...

(Va urmă.)

parte numěrul capacităţilor din suita doctorului Lueger este fără îndoială foarte neînsemnat, şi de aceea nici nu sunt prea splendide prospectele pentru o administraţie care în toate direcţiunile sě fie bună. Ba chiar şi lupta electorală în contra „sclavilor jidoveşti“ (pentru-că jidovii înşişi s'au retras înţelepteşte din primul plan) a fost purtată din partea antisemiţilor, nu se poate negá, cu o brutalitate horendă, aşa în cât liberarilor li-s'a asigurat o superioritate morală. Intervenirea procuraturei, la dispunerea ministrului de justiţie, soseşte prea târdiu, şi nu mai poate întimidá şi reţinè pe nimenea; ear' întru-cât escesele antisemitice ajung înaintea juraţilor, acusaţii sunt absolvaţi, cum aceasta s'a dovedit în cele douě casuri de proces de presă.

Dacă resultatul alegerilor din colegiul al II-lea va fi nefavorabil pentru liberali, atunci contele Badeni va trebuí sě primiască de la cabinetul provisoric Kielmansegg o moştenire şi mai neplăcută, de cât când în consiliul comunal ar stá o mică majoritate liberală faţă cu o mare minoritate antisemită. După esperienţele ultimilor ani, în casul ultim nu se poate sperá o administraţie comună sănětoasă, pe când în primul cas administraţia peste tot îndestulitoare de până acum apare periclitată prin promisiunile irealisabile ale conducětorilor antisemiţi, dacă cumva liberalii prin o abstinenţă absolută nu vor esoperá suspendarea autonomiei. Pentru confirmarea de primariu a lui Lueger se vor întrepune influinţele puternice ale clericalilor, precând maghiarimea va pune totul în mişcare pentru a nu lăsá pe straşnicul ei contrariu sě ajungă în posiţia cea importantă de primariu al capitalei şi al residenţei. Astfeliu dară viitoriul prim-ministru primeşte îndată la intrarea sa în funcţiune o nucă foarte greu de spart. Liberalii stau în faţa venitoarei „gospodării polone“ (polnische Wirtschaft) foarte reservaţi şi se tem mai cu seamă, ca nu cumva sě se repeţească administraţia financiară de oare-când a lui Dunajewski prin compatriotul acestuia: Bilinski, pre-când pentru tractările de transacţiune cu Ungaria se pare că primesc cel puţin un ministru capabil în persoana baronului Glanz, ear' sub contele Gleispach de abia se va slăbí justiţia. Şi mai periculos de cât ministrul de agricultură contele Ledebur, care e declarat feudal-clerical, li-se pare liberalilor baronul de Gautsch, fostul membru al cabinetului Taaffe, care este crypto-clerical. Acum deocamdată lumea aşteaptă cu încordare programul ministeriului Badeni.

Eliberaţii.

Timişoara, 23 Septembre.

După subşternerea adresei de mulţămită cătră Majestatea Sa, se aşteaptă cu mare interes cum va fi aceasta primită, eventual echoul ce va provocá, care poate se va fi audit în rěspunsurile ce Majestatea Sa a dat prelaţilor români, celor doi metropoliţi.

Eată după „M. Hirlap“ câteva detaiuri din Pesta despre petrecerea unor eliberaţi de acolo. Traducem aceste pasage şi ca o raritate din presa maghiară, care până acum nu se obicinuiá a scrie cinstit despre conducětorii noştri.

„M. Hirlap“ după-ce descrie audienţa la ministrul *Erdély,* despre care am raportat deja Sâmbătă, continuă astfeliu:

După aceea s'au întors în hotelul Hungaria, apoi Lucaciu s'a grăbit spre salutarea familiei sale sosite de cu seară. De la Seghedin a sosit: soţia lui Lucaciu, o femeiă frumoasă şi foarte amabilă, cu micuţul Vasiliu, care acuma a absolvat a doua clasă gimnasială în Seghedin, şi cu copila sa, o fetiţă de 13—14 ani frumoasă şi drăgălaşă. Din Sibiiu a sosit cumnatul lui Lucaciu, Ion *Costin* preot gr. catolic şi redactorul părţii economice a „*Foii Poporului*“, el a venit cu soţia sa, sora lui Lucaciu. Li-s'a alăturat apoi şi Dr. *Mihali,* advocat din Déeş, care încă acum a fost eliberat din Vaţ, şi cu toţii s'au dus la cină în restaurantul berăriei de Pilsen.

Familia aveá un aspect foarte simpatic cu conducětoriul sěu în frunte Lucaciu, care numai acum a eşit din temniţă, el care a fost într'o agitaţiă continuă, în o luptă nesfîrşită, întrě ai sěi e model de soţ şi părinte.

Ochii îi străluciau de bucuriă când priviá pe cei doi copii ai sěi şi povestiá cu nevasta sa. De când n'au mai cinat ei împreună! Ce fericire e sě legi salveta la grumaz micuţului *Vasilică,* care cu iubire fiască se ascunde la sinul tatălui sěu. Ah! ce ajunge toată politica atunci, când omul poate sě-şi sărute pe copilaşul sěu. Cam pe la 11 oare, familia lui Lucaciu s'a dus la cuartirul sěu în hotelul „Elisabeta“. În acelaşi timp familiile Raţiu şi Coroianu cinau la hotelul „Hungaria“.

Familia lui Lucaciu poate că mâne va plecá de aci, Lucaciu însě rěmâne, şi după cum am scris, va petrece câte-va sěptěmâni la „Lukácsfürdő“. Raţiu şi Coroian probabil că vor plecá Dumineca ori Luni.

*

(Un interview.) „B. H.“ de Sâmbătă publică o convorbire ce ar fi avut'o un redactor al ei cu eliberaţii. Autorul spune, că rěspunsurile ce eliberaţii i-au dat au fost mai întâiu discutate întrě ei. De aceea le dă de importante şi foarte autentice. Noi nu ne ocupăm mult de acest interview, pentru că pentru noi nu e de mare interes.

Pentru a inaugurá o eră de bună înţelegere întrě români şi maghiari, eliberaţii cereau o ţinută loială şi cinstită din partea presei maghiare, ear' din partea guvernului revisuirea legii electorale în sens mai liberal şi asigurarea curăţeniei alegerilor. Aceasta pentru a putè părăsí noi pasivitatea.

*

(Ţinuta presei.) Presa maghiară arată icicolo câte o nuanţă de ton mai conciliant şi se ocupă foarte mult cu cestiunea română. „Nemzeti Ujság“ a publicat 3 primarticoli despre cestiunea naţionalităţilor, articoli scrişi de Horánszky Nándor. „B. H.“ publică în numěrul de eri un articol întitulat „Martirilor români“. Articolul e un rěspuns la interview-ul amintit mai sus.

„M. Hirlap“ dice într'un articol:

„Noi ne vom bucurá, dacă memorandiştii vor păşí pe terenul adevěratei *acţiuni* serioase, dacă cu legea a mână, întrě marginile legii se vor ridicá întru apěrarea drepturilor lor şi-şi acuirá pentru neamul lor şi pentru sine toate acele drepturi, cari se pot acuirá pe lângă integritatea statului nostru şi pe lângă unitatea naţiunei noastre ca *naţiune politică*“.

Presa *română din Regat* — aşa spun foile ungureşti — iubilează din incidentul eliberării şi-şi esprimă dorul de a vedè o bunăînţelegere întrě români şi maghiari, cari şi de altfeliu sunt avisaţi unii la alţii. Noi nu putem controlá disele foilor ungureşti, căci diarele române pentru *noi* sunt oprite sě treacă graniţa. Nu e o mare ironie la „bunaînţelegere“ ce o accentuează diarele maghiare, când noi trebue sě aflăm prin *ele* ceea-ce scriu diarele române de peste Carpaţi?

Ar fi timpul „sě agraţieze şi pe prinsonierii acestia ai presei!

*

(A casă.) Dintrě eliberaţi domnii Dr. D. *Barcianu* şi Demetriu *Comşa* au sosit la Sibiiu. La gară au fost întimpinaţi de mare public, care i-a primit cu călduroase ovaţiuni. Dl Dr. *Barcianu* a plecat imediat la Reşinari unde va petrece câteva dile în casa părintească.

*

„*L'Estafette*“ publicând ştirea eliberărei dice: „Impěratul-rege, după-cum am dis'o noi deja — a *prescris* ministeriului maghiar acest act de îndurare la insistinţa regelui României, pentru a face, ca sě dispară ori-ce discordie dintrě România şi Austro-Ungaria“.

Austro-Ungaria.

Alegere de deputat-sas. Sâmbătă s'a făcut alegere de deputat în cercul *Ghimbav* (Weidenbach) în Ardeal. Au fost doi candidaţi saşi, unul „verde“: Dr. Lutz *Korodi,* redactor la „Kronstädter Zeitung“, celalalt „negru“ (liberal-guvernamental): Dr. Carl *Schmidt,* redactor la „Kronstädter Tageblatt“. A reuşit ultimul cu o majoritate de 310 (din 592) voturi. Câte abusuri guvernamentale se vor fi făcut în aceasta luptă sěsească, nu ştim încă.

Manevrele. De astă-dată manevrele din Ardeal au deosebită importanţă. Nu din punct de vedere militariu, căci de acesta nu ne ocupăm, ci din considerări politice. Majestatea Sa a sosit Sâmbătă la Cluşiu, ear' eri a primit deputaţiunile, cari îl vor fi salutat. Rěspunsurile Majestăţii Sale aşteptăm cu încordare sě le cunoaştem. Mai mult ne interesează rěspunsurile ce le va dá Metropoliţilor români, cari ambii au eşit întru întimpinare. Se crede, că în aceste rěspunsuri Majestatea Sa a făcut mari declaraţiuni politice.

Străinătate.

Revoluţiunea din Macedonia. (Sofia, 22 Septembre.) După cum raportează telegrame din Constantinopol, o ceată revoluţionară macedoneană de 500 inşi a atacat lângă Cortovo trupele turceşti resfirându-le şi alungând autorităţile turceşti.

Proces de presă în Bulgaria. (Sofia, 22 Septembre.) În procesul de presă pertractat eri contra diariului *Narodna Svoboda,* tribunalul a condamnat pe *Mitacov* la 5 ani temniţă pentru articlul în care provocase poporul bulgar *sě ucidă pe Ferdinand.* Redactorul de la *Narodni Prava,* care reprodusese şi comentase acest articol, a fost achitat.

Foamete în Italia. (Turin, 22 Septembre). „Gazetta Piemontese“ aduce ştirea, că ocnarii din Colta-Minetta sunt în grozavă miserie din causa foametei. 40.000 de lucrători sunt fără ocupaţiune; din contribuirile benevole abia se ajunge pentru alinarea foamei câtorva sute de nenorociţi.

Bulgaria independentă. (Sofia, 22 Septembre.) Principele Ferdinand şi guvernul sěu plănuieşte cu toată seriositatea *sě proclame independenţa Bulgariei şi ridicarea la regat,* după care ar fi sě urmeze trecerea prinţului Boriş la ortodoxie. — Ministrul-president Stoilov, ministrul de rěsboiu Petrov, apoi Mincevici şi Magiarov au cutrierat ţeara, ca sě-şi câştige informaţiuni personale despre dispoşiţiunea poporaţiunei. Petrov a ţinut pretutindinea reviste asupra armatei şi şi-a esprimat deplina mulţămire faţă cu ordinea şi disciplina observată. Mai ales pe comandanţi i-a distins ministrul şi a pus în prospect multora avansament. Pe aici se crede, că turneul guvernului stă în legătură cu proclamarea independenţei, ear' alintarea armatei şi a comandanţilor ei are de scop asigurarea stărei de asediu general când cu proclamarea.

De altă parte se dă mare importanţă ştirei lansate pe cale semi-oficială, că *deocamdată nici vorbă nu este despre trecerea prinţului Boriş la ortodoxie, şi nici despre întreprinderea de paşi pentru apropierea cătră Rusia.* Ba principe şi guvern sunt de acord, ca în politica esternă sě observe cea mai mare circumspecţiune.

Intr'acestea agitaţiunea creşte în mod înspăimêntătoriu. Di de di se petrec scandaluri cu aderenţii lui Radoslavov, faţă de cari poliţia se dimite la brutalităţi. Se vorbeşte pe la toate rěspântiile, că *după Stambulov are sě urmeze principele, apoi Nacevici şi Petrov.* Causa acestora este însě numai guvernul; e secret public, că în scopul revoluţiunei macedonene a împărţit printrě oameni dinamit, ear' acum nu-l mai poate luá 'napoi de la ei.

În sěptěmâna aceasta vor sosí aici 10.000 de macedoneni refugiaţi, cari nu cutează a se re'ntoarce 'n Macedonia de frica rěsbunărei turcilor.

În general stările de aici sunt foarte încurcate şi grave. De present aici e o astfeliu de ferbere, cum nici că se poate închipuí, ear' dacă cineva ar cercá s'o descrie fidel, n'ar crede-o nimenea în Europa. Şi cu toate acestea lucrul stă astfeliu, că pacea europeană de asta-dată numai din partea Bulgariei este amenintaţă.

Şi mai mult se agravează situaţiunea prin aceea, că guvernul voieşte cu ori-ce preţ sě provoace ceartă întrě principele şi Radoslavov. Ear' certarea principelui cu toate partidele ar fi egal cu sinuciderea, pentru că ar putè el ştí foarte bine, că singur Radoslavov e omul, care sě'l poată susţinè în Bulgaria. Se şi teme de el întregul partid guvernamental. Astfeliu e uşor de închipuit, că ce ar fi de Ferdinand, dacă ascultând de Stoilov şi soţii dînsului, şi-ar face inimic şi pe acest om.

Neliniştea Orientului. (Athena, 22 Septembre.) Diarele de aici vestesc pe basa rapoartelor din Larissa, că la frontierele elinoturceşti se observă o mişcare estra-ordinară. Numěrul cordonierilor turceşti e duplicat deja; în multe locuri contingentul e sporit la triplu. Trupe turceşti circulează di şi noapte pe teriteriul de frontieră, esistând temerea, că bande greceşti vor sě năvăliască pe teritoriu turcesc.

Sěrbătoarea Italiei. (Roma, 21 Septembre.) Părechia regală şi prinţul de Neapol au primit eri deputaţiunile senatului, camerei, primarilor şi ale senatelor provinciale.

Papa a primit eri cam 1500 telegrame şi scrisori, cari partea cea mai mare sunt din Austria, Italia şi Belgia. Autorii acestora dau espresiune nemărginitei lor veneraţiuni faţă de papa şi-şi esprimă speranţa în cât mai curěnda restituire a puterei lui lumeşti. Au incurs şi fileri de ai sfîntului Petru în sumă foarte mare; se dice, că numai din Austria s'au trimis papei 400.000 de franci.

Deputatul *Barzilai* a insinut interpelaţiune în cameră, din causă, că la consulatul austroungar nu s'a pus stindard din neuitul sěrbătoarei naţionale. Din causa acestei jingaşe cestiuni în presă s'a desvoltat o vehementă polemie şi fie-care întreabă ironic, că *Austro-Ungaria a voit doară sě-şi manifesteze prin aceasta neatenţiune fidelitatea de aliat al Italiei?*

Corespondenţă.

Cottul Torontal, 20 Septembre n.

(Scandal la un act de cununie.)

Ştim că de la 1 Octobre n. întră în vigoare noua lege despre căsătoria civilă. Şi tocmai pentru aceea e foarte regretabil, când acum in faţa căsătoriei civile se întêmplă unele incidente revoltătoare de inimi chiar în biserică.

Eată faptul: Duminecă în 3/15 a curentei eră hotărîtă ḑiua de cununie a unui mire din Ecica-rom. cu o mireasă din comuna Toraculmare. Se înţelege, ecicanii sosiră încă în preseară ḑilei de cununie la casa miresei şi pe la rudenii. Mâne-ḑi s'au făcut dispusiţiunile de lipsă, pentru sěvêrşirea actului solemn de cununie a tinerei părechi, care aveă sě se facă prin preotul I. Secoşan, căruia presentându-se ecicanii, şi înmanuându-i hârtia oficioasă obicinuită, din partea parochului lor, pe basa căreia mirele cu aleasa-i mireasă sě se poată cunună liber şi fără nici o pedecă canonică ori politică, — numitul preot începù a strigă înfuriat în biserică: „Nu cunun, n'aveţi drept!“ Puteţi merge! La acestea cuvinte ale preotului bieţii ecicani nu ştiau ce sě facă; ear' părinţii miresei cu ochii plini de lacrimi se tânguiau, că au ajuns acelea ḑile triste, ca sě-şi vadă fiica lor eşită din casa părintească, — necununată. Va sě ḑică: preotul face batjocură din treaba căsătoriei. Acest regretabil incident a produs o adâncă indignare chiar şi în credincioşii toràceni, cari cunosc prea bine pe preotul I. Secoşan, din funcţiunile sale religioase, pe cari le face ca de clacă.

După toate acestea părinţii miresei nevrênd a-şi dá fiica lor necununată, ear' ecicanii ca sě nu meargă fără mireasă a casă, din nepricepere au mers la notariul com. şi arětându-şi hârtia oficioasă a parochului lor l'au rugat sě binevoiească a sěvêrşí dînsul cununia după legea nouă....

Notariul într'adevěr s'a uimit de procederea neînţeleaptă şi necorectă a preotului susnumit, spunêndu-le, că dînsul numai de la 1 Octobre are dreptul de a sěvêrşí actul cununiei după legea nouă, îndrumându i a merge la preot. Ba, ce e mai mult, li-a esplicat, că în viitoriu, după sěvêrşirea căsătoriei civile, au dreptul de cununie şi înaintea altariului.

Preotul I. Secoşan a fost de nou rugat sě cunune, dar' în zadar. Ecicanii vědêndu-se şicanaţi şi batjocoriţi, se pregătiseră de cale. Înţelegênd aceasta numitul preot, i-a chiămat la biserică, şi a sěvêrşit cununia.

Oare astfeliu de procedură se potriveşte din partea celor chiămaţi, mai vêrtos acum în preajma căsătoriei civile? În loc de a lumină şi învěţă poporul, îl înstrăinează de cătră biserica şi aşedemintele bisericeşti.

Corespondentul.

Cronică.

Timişoara, 23 Septembre n.

Sosirea părechei regale române. „Timpul“ scrie: Majestăţile Lor Regele şi Regina au sosit la Sinaia Joi după amiaḑi la oarele 5.15.

În gara Predeal MM. LL au fost întimpinate de Alteţele Lor Regale prinţul Ferdinand şi princesa Maria, apoi de d. primministru Lascar Catargiu cu toţi ministrii, de dnii generali Barozzi, Vlădescu, Algiu, Băicoianu şi Robescu.

Pe peronul gărei Sinaia se aflau toţi membrii corpului diplomatic, pre cum şi multe alte persoane de distincţiune.

MM. LL. au mers de la gară direct la mănăstire, unde I. P. S. Sa metropolitul primat a oficiat un scurt serviciu divin.

*

Studenţii universitari au trimis eri din Câmpulung M. Sale Regelui o depeşă de felicitare, prin care depun la picioarele tronului mulţumirile lor pentru intenţiunile nobile esprimate de Maj. Sa în scrisoarea fundaţională din 1891, scrisoare prin care Maj. Sa Regele anunţă înfiinţarea „Fundaţiuuei universitare Carol I“.

Congresul studenţilor români s'a deschis eri în Câmpu-lung. Preşedinte a fost ales State *Dragomir,* student ieşan, de origine besărabean, un tiner cunoscut bine şi dincoaci de Carpaţi.

†Constantin Radulescu. Familia regretatului C. Radulescu a mai primit condolenţe dela Prea Sânţia Sa Episcopul Nicolae Popea; dela Prof. de univ. Eusibie Popoviciu şi Dr. I. G. Sbiera din Cernăuţi; dela familiile Droc-Barcian din Giurgiu, Drăgănescu din Cinci-biserici, cav. de Androchovici din Partesci, în Bucovina Hossu-Login din Deva ş. a.

La Cluşiu. Ambii metropoliţi români s'au dus la Cluşiu întru întimpinarea Majestăţei Sale. Metropolitul Miron Romanul s'a dus însoţit de Mateiu Voilean, Dr. Ilarion Puşcariu şi Dr. Remus Roşca.

La gară a fost întimpinat de protopopul Roşescu.

Metropolitul Dr. Victor *Mihályi* s'a dus însoţit de canonicii Gavril *Pop* şi Iosif *Hosszu.* La gara din Cluşiu a fost primit cu mari ovaţiuni. Toată inteliginţa din Cluşiu a fost de faţă — aşa i-se scrie „Tribunei“ — şi protopul locului, Ioan Laslo l'a salutat cu o vorbire.

Însemnăm, că în ordinea deputaţiunilor biserica gr. or. a fost pusă la rîndul al 7-lea, în urma bisericilor reformate, ceea-ce nici-când nu s'a mai întêmplat. Aflăm însě din „Kolozsvár“, că programa s'a schimbat aşa, că biserica gr. or. a urmat inmediat după cea greco catolică.

Victima lui Gozsdu. „Budapesti Hirlap“ scrie, că băiatul român, împuşcat de procurorul *Gozsdu,* şi-a perdut un ochiu, i-s'a scurs. Cum va putê procurorul sě repareze acest proces? Căci lumina ochiului nu se poate redă prin agraţiare.

Himen. Dl Nicolae *Filipovici,* oficial la posta din Vêrşeţ, s'a fidanţat cu amabila domnişoară Ecatarina *Popovici,* fiica preotului Nicolae Popovici din Alibunari.

Tinerii sodali români din Orăştie invită la *representaţiunea teatrală* împreunată cu *dans,* care se va ţinê Sâmbătă în 16 (28) Septembre în sala de la „Leul de aur“ (Csősz.) Începutul la 8 oare seara. Venitul curat este destinat pentru *înfiinţarea unei reuniuni de meseriaşi* în Orăştie. Întrarea: Locul I. 70 cr., Locul II. 50 cr., Parter 40 cr., Galerie 20 cr. Bilete de întrare se pot căpĕtă de la 26—28 Septembre st. n. la Dnii S. Corvin şi Fiu, ear' seara la cassă. Suprasolviri se primesc cu mulţămită şi se vor cuită pe calea publicităţii.

Programul: 1. „Otrava“, anecdotă poporală de Th. Speranţă, declamată de Dl Iosif Antonie. 2. „Uite popa . . . nu e popa“, glumă într'un act de D. R. Rosetti. Persoanele: Vasilachi Caciarma, Dl George Dreghiciu; Serafiţa, soţia sa, Dşoara Ema Ehardt, Iriniţa, fiica lor, Dşoara Leontina Diniş; Ionel Tăbăcel, Dl Iosif Antonie. 3. „Un leu şi un slot“, comedie într'un act de D. R. Rosetti. Persoanele: Evdochie Trifan, Dl Ioan M. Corvin; Tasache Sărăcilă, Dl Petru Muntean; Mişu Anesti, Dl Ioan Tomuţa; Tertipof, Dl Ioan Florea; Dna Tarsiţa Trifan, Dşoara Ana Rozor; Nataliţa, fiica sa, Dşoara Lucreţia Iancovici; Lina, servitoare, Ana Lupan; mai mulţi invitaţi. 4. Jocurile istorice „Bătuta“ şi „Căluşerul“ se vor jucă de 9 tineri în costum naţional. După producţiune urmează joc.

Edison — novelist. Cui îi vine sě creadă, că prin genioasele sale invenţiuni nemuritoriul: Alva Thomas *Edison* sě scrie o novelă. La aceasta foile americane observă foarte potrivit: „Dacă cineva ar fi scris, că Edison a inventat o maşină, care pe cale automatică scrie novele, — ar fi mai de credut.

Nenorocire. Se scrie din Micalaca (com. Aradului): Georgiu Ottăcan eră învěţăcel în moara cu vapor din marginea satului. Alaltă-eri, pe când Ottăcanu eră ocupat pe lângă locomotiv, cureaua cea mare ce întorceă roata mare a maşinei l'a apucat de mâna dreaptă şi i-a zdruncinat-o cu desevîrşire. Nenorocitul trage de moarte.

Rang — parale. O depeşă din Newyork spune, că unul dintre cei dintâiu aristocraţi ai Europei, principele de *Malborough* şi-a fidanţat de fiitoare soţie pe coconiţa Consuella *Vanderbild,* fiica archimilionariului american: William *Vanderbild.*

Sasul şi românul. T. R. scrie: Un ţăran român din Mohu ni-a povestit următoarea întêmplare înspăimêntătoare: În ḑilele acestea, când a fost têrgul în Sibiiu, după ce mi-am isprăvit treburile, am plecat cătră seară pe jos cătră casă. Pe drum mě ajunge o căruţă; caii îi mână un sas, pe care nu-l l'am mai vědut păn' atuncia, şi prin urmare nu-l cunoşteam. Fiind numai el singur în căruţă, l'am rugat sě mě ducă şi pe mine că-l voi mulţămi cu ceva. Sasul m'a primit. După-ce am ajuns în Şelimber, ne- am dat jos la cârciumă şi l'am întrebat: Ce beai? Sasul n'a vrut sě primiască de la mine nici vin, nici rachiu; eu i-am cumpěrat 2 ţigări şi i-le-am dat. El s'a retras de la masă şi a beut vin, ear' eu la altă masă rachiu. După un timp oare-care am plecat mai departe. Acum a venit pe lângă carul nostru un alt sas, care mergeă călare. Abia am ajuns o depărtare bunicică pe câmp şi sasul opreşte căruţa: „Tu eşti negustor şi ai bani mulţi“ — ḑise el cătră mine, şi în minutul când a ḑis aceste vorbe şi eu i-am spus, că sunt om sěrac, el a şi dat cu cuţitul înspre inima mea. Eu m'am apěrat repede cu mâna şi aşa a putut străbate cuţitul prin zechiă şi mi-a sfăşiat şi cămaşa. De spaima cea mare am sărit repede din căruţă şi am fugit cât am putut mai iute prin cucuruze. Celalalt sas, care eră călare, a sărit jos de pe cal şi a fugit după mine prin cucuruze, dar' nu m'a mai putut prinde. Eram ca mort de jumětate când am ajuns a casă în Mohu. Nevestei mele, care eră în posiţie, de spaimă i-s'a făcut rěu, ceilalţi copii plângeau. A doua ḑi des de dimineaţă am venit cu nevasta la cârciuma din Şelimběr şi am întrebat pe crişmariu, dacă cunoaşte pe sasul, care a beut vin la masă în seara trecută? Crişmarul mi-a spus, că'l cunoaşte şi că e din Tălmaciu. Atunci i-am spus întêmplarea şi le-am arětat la toţi oamenii, cum mi-a spintecat cămaşa. Ţĕranul român apoi sfătuit de alţii s'a dus la postul de gendarmi, ca sě părească pe criminalistul spunêndu-le, că dacă'l vor prinde, el numai de cât îl cunoaşte.

Dr. G. Vuia, medicul român din Arad, care în sesonul de vară a fost stabilit ca şi mai 'nainte la B ă i l e - H e r c u l a n e, s'a re'ntors, după cum aflăm, earăşi la Arad, în casele sale.

Evreii din România. *„Timpul“* scrie: Evreii din Bucureşti se asimilează . . . cu cei din Iaşi. După scandalul petrecut la abatoriul din Iasi între hahamii reprezentanţi ai habotnicilor şi hahamii reprezetanţi ai evreilor modernisaţi, un alt scandal se proiectează în Capitală. Poliţia a arestat alaltă-eri pe un oare-care Naftuli Frickman, care voiă sě lipiasca pe zidurile capitalei următoriul afiş: „Cu afurisenie sě fie acela care va cumpěră şi mâncă carne de vite de la alţi măcelari israeliţi, de cât de la Aron Bach şi de la sus ḑisul Naftuli Frickman, căci numai acea carne este choşer, ear' cealaltă spurcată.“ Şi brutele acestea se cred prigoniţi în ţeara românească!

„Hiena libertăţii“. Sub titlul acesta frumos şi cavaleresc publică foile ungureşti un feliu de panegiric la adresa lui Gavril Man, fost advocat în Deş. De şi Gavril Man a fost un naţionalist de caracter dubiu, totuşi foile maghiare nici acum după moarte nu-l rěsplătesc după cuviinţă, eată ce ḑic: „Din Deş ni-se scrie, că advocatul valach Gavril Man, un personagiu sângeros al luptei pentru libertate, a trecut din şirul celor vii. El a fost acela, care în 1848 a tăiat cu firezul pe baronul *Huszár* şi a făcut alte multe lucruri de soiul acesta numai ca sě dobândească graţia împěratului austriac. După trecerea acestui timp furtunos poporul maghiar a aruncat vělul uitării şi preste faptele lui, dar' el cu toate acestea a rěmas omul cel vechiu, şi până la moarte a luat parte la ori-ce mişcare antimaghiară. Mai târḑiu a fost procurorul băncei de credit din Deş, ear' mai la urmă şi procuror suprem comitatens, fără ca simţĕmêntul lui antimaghiare sě se fi schimbat“.

Frumos panegiric! Aşa o păţesc aceia, cari umblă cu doi bani în trei pungi. Huliţi şi dincoace şi dincolo. Avis acelora, cari îl iau de esemplu!

Literatură, artă şi ştiinţă.

Concertul Laura Borbola.

Doamna Laura B o r b o l a, renumita pianistă română, care mai în urmă s'a produs la concertul din Şimleu (11 August), despre care cetitorii „Dreptăţii“ au cetit la timpul sěu, a dat la 14 Septembre un c o n c e r t la Sătmar. Concertul a fost de *adio,* căci dna Borbola va plecă (dacă n'a plecat deja) în străinătate la vr'un conservatoriu. Se ştie, că spre scopul acesta a cerut şi de la *„Astra“* un ajutoriu, dar' nu i-s'a putut dá.

Despre concertul din *Sătmar* ni-se scrie că a reuşit foarte bine. Primim de acolo două foi locale, ambele pline de elogii, în versuri şi prosă, la adresa pianistei române.

„Szatmár és Vidéke“ îşi începe astfel raportul:

„Concertul de adio al doamnei L. Borbola dat la 14 Sept. a decurs înaintea unui public mijlociu ca numěr, dar' distins. Am vědut acolo partea cea mai mare a publicului pricepětoriu la artă, şi celebrităţile musicale ale Sătmarului . . . .

În programul concertului dna Borbola a avut următoarele puncte: „Nebunul“ de Kalkbrenner, „Caprice scherzo“ de Mendelsohn, „Concert etude“ de Rubinstein şi „Jocul ḑinelor“ de Heiman.

„Ullranda“ este titlul unei drame într'un act, scrisă de regina *Carmen Sylva.* Aceasta dramă va fi predată în earnă la Viena, în Burgtheater. Rola principală va interpretá-o Agatha *Bârsescu.*

Invitare la abonament.

Cu *1 Septembre st. v.* se începe nou abonament lunar, la care invităm publicul românesc.

Prețul de abonament la diariul »*Dreptatea*« **s'a redus de la 12 la 10 fl. pe an.**

Manținênd ținuta noastră cea vechiă, calmă, solidă și objectivă întru toate, susținênd toate legăturile noastre ca și până acum vom dá în mâna cetitorilor nu numai diariul celor mai proaspete informațiuni, ci și cel mai eftin, cel mai ușor de abonat.

Cât despre timpul apariției, »Dreptatea« apare în fie-care di de lucru la amiadi.

Prețurile de abonament:

Pentru monarchiă:

Abonamentul anual costă	fl. 10·—
„ semestral	„ 5·—
„ treilunar	„ 2·50
„ lunar	„ 0·85

Pentru România și străinătate:

Abonamentul anual costă	Frci 37·—
„ semestral	„ 18·50

Abonații vechi sunt rugați a se provocá la numĕrul sub care au primit până acum foaia, ori sĕ lipească adresa pe cuponul mandatului.

Abonenții noi sunt rugați a scrie adresa corect și legibil.

Abonamentele se fac mai cu înlesnire prin m a n d a t e p o s t a l e. Domnii abonați sunt rugați a însemná pe cuponul mandatului timpul pentru care trimit abonamentul.

Amintim și la acest loc, că diariul nostru se va trimite numai acelor abonați, cari au s o l v i t î n a i n t e abonamentul și numai pe acel timp pe care au solvit.

Abonamentele se trimit la adresa administrațiunei diariului „Dreptatea" în T i m i ș o a r a, (Temesvár, Zápolyagasse,) Nr. 41.

Redacțiunea și Administrațiunea diariului

„Dreptatea".

Bursa de Budapesta din 20 Septembre 1895.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 (sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	123.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	4½	129.—
„ „ „ „ „ „ arg. „	4½	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc.		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „		140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. (sc. de d.)	4½%	100.75
„ „ „ „ croate . . „	4½%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct.	4²/₁₀	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug.	4²/₁₀%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul.	4²/₁₀%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov.	4²/₁₀%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ în coroane		98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl.	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		193.—
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—
Obl. oraș. Budapesta 1890	4½%	100.15

Sorțuri private.

Imprumutul oraș. Viena din 1874, 100	174.50
Sorțuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorturi reun. „Jó-sziv" 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roșie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligațiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roșie italian. 25 lire	12.75
„ „ „ „ (st. austr.)	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roșie austr. 10	19.—
Sorți Pálffy 40	59.20

Banco.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acții Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes" intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	435.75
„ „ „ pe acții Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ și comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu	241.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. și industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt și zarafiă ung. 400 K.	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio" 200	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina", inst. de econ 5%	100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani	101.—
„ „ „ „ „ 5%	101.—
„ „ „ „ „ 5½%	100.50
„ de credit ardeleană 5%	101.—
„ „ „ „ 4½% 40 ani	99.—
„ „ „ „ 4½% 50 ani	98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%	102.25
„ „ „ „ „ 5½%	—.—
„ „ „ „ „ 6%	—.—
„ „ „ „ „ 4½% em. VI.	100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani	—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani	—.—
„ „ „ „ III emis 5%	102.25
„ „ „ „ IV emis. 4½%	100.50
„ I. de credit din Timișoara 5%	102.—
„ I. „ „ „ „ 4½%	99.50
Împrumut. băncii ung. hipotec. 4%	128.50
Obl. c. fr. bulg. . . . 6%	122 —
„ cu prem. sêrb. 100 fr. . . . 3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.) 3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeș-Bega . . . 5%	140.—

Monede.

Galbenul ces. și reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.92
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.93
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. și ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancá pr. 31 Iuniu	—.—

Prețurile bucatelor din piața Timișoarei.

De la 18 Septembre 1895.

După notările societății „Lloyd" din Timișoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil. per 100 chil.	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil. per 100 chil.	5.90—5.95
Sĕcară, greutatea cualit. per 100 chil.	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit. per 100 chil.	6.00—6.10
Ovĕs, vênturat per 100 chil.	6.40—6.50
Cucuruz, nou per 100 chil.	5.70—5.75

Têrgul de producte pe termin.

Grâu Sept.-Oct. . . în bani per 100 kgr.	6.69 și 6.71
Grâu la Mart.-Apr. „ „ „ „ „	7.05 și 7.06
Grâu Maiu-Iuniu . „ „ „ „ „	—.— și —.—
Sĕcară la Sept.-Oct. „ „ „ „ „	5.06 și 5.07
Porumb Maiu-Iuniu „ „ „ „ „	6.13 și 5.15
Porumb Iul.-Aug. . „ „ „ „ „	5.07 și 5.09
Porumb Aug.-Sept. „ „ „ „ „	5.08 și 5.10
Ovĕs la Sept.-Oct. „ „ „ „ „	5.87 și 5.89
Ovĕs la Mart.-April „ „ „ „ „	—.— și —.—
Rapiță Aug.-Sept. . „ „ „ „ „	9.45 și 9.50

Têrgul de producte diverse.

(Prețul per 100 kilograme.)

Specia	Cursul Bani	Cursul Marfa
Semênță de trifoiu luțernă ung. nouă	52.—	56.—
Semênță de trifoiu roșiă nouă	62.—	67.—
Oleiu de morcovi duplu rafinat	28.—	29.—
Turte de oleiu Rapiță	5.—	5.25
Unsoare de porc, pestană	48.—	48.50
Unsoare de porc din provinciă	—.—	—.—
Clisă nouă, uscată la aer, I-a	—.—	—.—
Clisă de masă, 4 rude	43.50	44.—
Clisă de masă, 3 rude	46.50	47.—
Clisă afumată	48.50	49.—
Sĕu sêmburos	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, cual. uscit.	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 100 drb	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 85 drb	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, drb	—.—	—.—
cu termin per 50 0kgr. în saci, 100 drb	10.75	11.25
cu termin per 500 kgr. în saci.	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.70
cu termin per 500 kgr. în saci,	9.75	10.—
cu termin per 500 kgr. în saci, 100 drb	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.50
Lecuar de prune slavon	11.50	12.50
Lecuar de prune sêrbesc	10.50	11.—
cu termin slavon	13.75	14.—
cu termin sêrbesc	12.75	13.—
Miere brută	—.—	—.—
Miere galbină, destilată	32.—	33.—
Ceară din Rosenau	152.—	155.—
Ceară slavonă	—.—	—.—

Têrgul de producte din Budapesta.

(Prețurile de la 18 Septembre 1895.)

Specia	Cualitatea	Prețul per 100 kgr. de la	până	Cualitatea	Prețul per 100 kgr. de la	până
Grâu Bănațan vechiu	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bănațan „	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bănațan „	78	6.60	6.65	79	6.70	6.75
Grâu Bănațan „	80	6.75	6.80	81	.—	—.—
Grâu de la Tisa „	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „	76	—.—	—.—	77	6.55	6.60
Grâu de la Tisa „	78	6.75	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Tisa „	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ reserv	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ „	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bpestan „ „	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu Bpestan „ „	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de la Alba „	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Alba „	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu de la Alba „	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Alba „	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de Bacica „	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de Bacica „	76	—.—	—.—	77	6.60	6.65
Grâu de Bacica „	78	6.70	6.75	79	6.80	6.85
Grâu de Bacica „	80	6.85	6.90	81	—.—	—.—
Secară nouă, pr.	70—72	5.05	5.10	—	—	—
Orz nou	60—62	—.—	—.—	de nutrețiu		
Orz nou	62—64	—.—	—.—	de vinars		
Orz nou	64—66	—.—	—.—	de bere		
Ovĕs vechiu	39—41	6.85	7.20	—	—	—
Ovĕs nou	39—41	—.—	—.—	—	—	—
Porumb vechiu	75	5.05	5.10	străin		
Porumb nou	73	4.75	4.80	—	—	—
Porumb vechiu	—	—.—	—.—	Bănățan		
Porumb nou	—	—.—	—.—	—	—	—
Rapiță nouă	—	—.—	—.—	Bănățan		
Hirișcă vechiă	—	—.—	—.—	—	—	—

Bursa din Bucuresci 4 (16) Septembre 1895.

Efecte	Dobêndă	Scadența cupoanelor	Oferite cu bani gata
Împrumuturi de stat Române			
Rentă perpetuă	5%	Apr.—Oct.	101¼
„ amortisabilă	5%	Apr.—Oct.	98
„ „ din 1892	5%	Ian. Iuliu	97¼
„ „ „ 1893	5%	Ian. Iuliu	97
„ „ 32½ mil.	4%	Ian. Iuliu	83¼
„ „ 50 mil.	4%	Ian. Iuliu	84³/₄
„ „ 274 mil.	4%	Ian. Iuliu	85
„ „ 45 mil.	4%	Ian. Iuliu	85
Obl. căilor fer. rom. (conv. Schuldverschreibung	5%	Ian. Iuliu	—
Obl. de Stat (conv. rur.)	6%	Maiu Noemb.	101
„ casei pens. a 300 lei	10	Maiu Noemb.	278
Împrumuturi de orașe			
Obl. ale com. Bucureșci 1893	5%	Ian. Iuliu	90
„ „ „ „ 1884	5%	Maiu Noemb.	—
„ „ „ „ 1888	5%	Iun.—Dec.	—
„ „ „ „ 1890	5%	Maiu Noemb.	88
Împrumuturi de societăți			
Scris. func. rur.	5%	Ian. Iuliu	90½
„ „ urb. Bucureșci	7%	Ian. Iuliu	—
„ „ „ „	6%	Ian. Iuliu	101
„ „ „ „	5%	Ian. Iuliu	85¼
„ „ „ Iași	5%	Ian. Iuliu	77¼
Obl. soc. de basalt	6%	Ian. Iuliu	—

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timișoara.